

โครงการหลักการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพเบื้องต้น

เลขที่สัญญา : 12/2567

หัวหน้าโครงการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑารัตน์ เสรีวัตร

หน่วยงาน : สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ความเป็นมาของโครงการ

ปัจจุบันประชาชนมีกระแสความนิยมการใช้สมุนไพรมากขึ้นและนโยบายของรัฐที่สนับสนุนส่งเสริมการใช้สมุนไพรในประเทศ ส่งผลให้มีการใช้ยาสมุนไพรประชาชนทั่วไปเพิ่มมากขึ้น ส่วนหนึ่งเนื่องจากยาแผนปัจจุบันไม่สามารถรักษาโรคร้ายไข้เจ็บบางชนิดให้หายขาดได้ ประชาชนจึงใช้สมุนไพรเป็นทางเลือกในการรักษาและป้องกันโรคทั้งในรูปแบบของยาและผลิตภัณฑ์อาหารเสริมจึงเป็นกระแสนิยมของคนทั่วไป ซึ่งคนทั่วไปเมื่อกล่าวถึงสมุนไพรจะมีความคิดว่าเป็นเป็นพิษมาจากธรรมชาติมีความปลอดภัย ไม่มีปัญหาหรืออาการข้างเคียงหากใช้สมุนไพรอาจทำให้พบปัญหาจากการนำสมุนไพรมาใช้อย่างไม่ถูกต้องหรือไม่ถูกวิธีจนทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้

ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 ให้ความหมายของ “สมุนไพร” หมายความว่า ผลผลิตธรรมชาติที่ได้จากพืช สัตว์ จุลชีพ หรือแร่ ที่ใช้ ผสม ประ หรือแปรสภาพ เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร และ “ผลิตภัณฑ์สมุนไพร” หมายความว่า (1) ยาจากสมุนไพร และให้หมายความรวมถึงยาแผนไทย ยาพัฒนาจากสมุนไพร ยาแผนโบราณที่ใช้กับมนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือยาตามองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือกตามที่ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด เพื่อการบำบัด รักษา และบรรเทาความเจ็บป่วยของมนุษย์ หรือการป้องกันโรค (2) ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบสำคัญที่เป็นหรือแปรสภาพ จากสมุนไพร ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่มนุษย์เพื่อให้เกิดผลต่อสุขภาพหรือการทำงานของร่างกายให้ดีขึ้น เสริมสร้างโครงสร้างหรือการทำงานของร่างกายหรือลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคและนอกจากนี้หากประสงค์ที่จะการเลือกใช้ยาสมุนไพรเพื่อมุ่งประโยชน์ทางการรักษาต้องอาศัยความรู้และความชำนาญของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่สามารถตั้งตำรับยาหรือวิธีการบริหารยาที่ถูกต้องเหมาะสมที่เฉพาะกับบุคคลและอาการของโรคอีกด้วย

หลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้จัดการเรียนการสอนในชุดวิชาเภสัชกรรมไทยให้กับนักศึกษาในหลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิตเพื่อเป็นการบูรณาการวิชาชีพที่กับการเรียนการสอนต่อการพัฒนาชุมชน สังคม สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จึงจัดโครงการอบรมการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพเบื้องต้น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปและชุมชนสามารถใช้สมุนไพรเพื่อดูแลอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการ

1. เข้าใจความรู้เรื่องสมุนไพรและหลักการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพเบื้องต้นได้
2. สามารถใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนทั่วไป

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย : 60 คน

พื้นที่กลุ่มเป้าหมาย : นนทบุรีและจังหวัดใกล้เคียง

วิธีการดำเนินงานของโครงการ

ก่อนการจัดโครงการ ประสานพื้นที่ในการจัดกิจกรรมและเตรียมการอบรม ทำหนังสือเชิญวิทยากร จัดทำสื่อประกอบการอบรม จัดเตรียมเอกสารประกอบการอบรมและวัสดุสำหรับใช้ในโครงการอบรม

การดำเนินการจัดโครงการ จัดโครงการอบรมวันที่ 31 สิงหาคม 2567 สถานที่ ห้อง 234 อาคารสัมมนา 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรีและประเมินผลการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคม

หลังการจัดโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมและจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคม

ผลการดำเนินงาน

1. ความพึงพอใจต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัย ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 6
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 97 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้เข้าร่วมโครงการบริการวิชาการทางสังคมนำความรู้ไป ใช้ส่งเสริมสุขภาพตนเองให้กับคนอื่น ๆ ได้

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

ภาพที่ 1 ผู้เข้าร่วมโครงการ

ภาพที่ 2 กล่าวเปิดโครงการโดยรองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทร์คง

ภาพที่ 3 กิจกรรมกลุ่ม

ภาพที่ 4 กิจกรรมกลุ่ม

ภาพที่ 5 มอบของที่ระลึกให้กับวิทยากร